

Bermud üçburçlugy

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 января, 2025

Bermud üçburçlugy BERMUD ÜÇBURÇLUGY

«Garabag tapmaçasy» dowam edýär.

Ankara we Baku güýçlendirilen tertipde «gözegçilik punktlaryna türk goşunyň ýerleşdiriljekdigini» aýdýar, emma rus tarapy-da şol bir güýçlendirilen tertipde «türk goşunyň Garabagda ýerleşdirilmejekdigini» aýdyp, tersine tutýar.

Ylalaşmalar, telefonlaşmalar we mediýa söweşi dowam edýär.

Azerbaýjana, Ermenistana we Garabaga araçäkleşýän we Siriýa boýunça Astana prosesiniň öňbaşçylaryndan bolan Eýran bu işleriň niresinde, heniz belli däl.

Netijede Azerbaýjan 28 ýyllap okkupirlenip gelýän ýerleriniň ýarysyndan gowragyny azat etdu we Ermenistany ýeňlen tarap hökmünde ylalaşyk stoluna oturmaga mejbur etdi.

Elbetde, bular Ankaranyň goldawy we Moskwanyň «göz ýummagy» bilen boldy.

Netijede Azerbaýjan, Ermenistan, Gürjüstan Russiýanyň «garnynyň» aşagy we Günbatar bu ýerlere perwaýsyz garap bilmeýär.

Bu üç ýurt Hazar bilen Garadeñizi birleşdirýän guryýer bölegi. Günbatar öz emellerini «Pyrtykal» we «Mawy» rewolýusiýalar arkaly ýöretjek boldy, paşmady.

Ukraina Krymy elden giderdi, Gürjüstan bolsa Günorta Osetiýany we Abhaziýany.

Günbatar bu gezek Paşinýanyň arkasyndan synanyşdy, almytyny Ermenistan almaly boldy. Garabagda agyr ýeňlişe uçran ermenileriň dört müňe golaý esgeri wepat boldy, yüzlerçe ýaraly bar we millionlarça dollar zyýana galdy.

Indiki nobat ýene Gürjüstan bolaýmagy ahmal, çünki 2018-nji ýylyň sentýabr aýynda prezidentlige saýlanan Salome Zurabişwili Fransiýada doglan, şol ýerde kemala gelen, Fransiýanyň Daşary işler ministrliğinde işlän we häzirem Fransiýanyň raýaty.

Fransiya bolsa Garabag boýunça ABŞ we Russiýa bilen birlikde Minsk toparynyň ýolbaşçy agzasy.

Toparyň daşary işler ministrleri ertir – duşenbe güni Moskwada, bir hepde soňam Nýu-Ýorkda toplanmaly.

Bu ýolbaşçy-agzalygam gowy iş ekenäý!

Sewrde ermenileriň arkasynda duran Fransiya Ankara-Moskwa barlyşygyna näme diýjegi ýa-da nähili hereket etjegi heniz belli däl, emma 20-nji ýanwarda Ak Tamdaky kürsüsine oturmaga taýýarlanýan täze prezident Jo Baýdeniňem meselä goşulyşjakdygy köre hasa.

Ýöne şowagta çenli Putin Ermenistana labryny atjaga we Baku-da öz güýjüne güýç gatjaga meňzeýär.

Edil bäsdeşi Türkiýe ýaly. Edil Siriýada bolşy ýaly.

Putiniň idin bermegi bilen türk goşuny 2016-njy ýylyň 24-nji awgustynda Jerablusa girenden soň meňzeş idinler bilen 2018-nji ýylyň ýanwarynda Afrine we 2019-njy ýylyň oktýabrynda Ýewfratyň gündogaryna geçdi.

Şindi Siriýanyň Türkiýe bilen 911 km-lik araçäginiň 550 km-lik bölegi Türkiýäniň gözegçiligi astynda.

Nämüçin?

Bosgunlar meselesinden söz açmagyň indi hiç hili manysy ýok.

Astana prosesi we oňa bagly Soçi ylalaşygy peýda bermeýär.

Ankara Türkiýäniň Ýaragly Güýçleriniň gözegçiligindäki sebitlerinden çykjaga meňzänok.

Ankara bu sebitlerde hemme zada jogap berýär.

Ankara – bu ýerlerde hereket edýän we dürki ýaragly toparlardan düzülen «ýygyny topar» diýilýän Siriýanyň Milli Goşunynyň on müňlerçe militanyna hak-heşdek berýär we göz önüne getirip biljek ähli zerur serişdelerini üpjün edýär.

Nämüçin we haçana çenli?

Geleliň Liwiya.

ABŞ-nyň we Germaniýanyň «çagyryşy» bilen liwiýaly taraplar 2021-nji ýylyň 24-nji dekabrynda saýlaw geçirmek babatda özara ylalaşyga geldiler.

Üstün çykan tarap şol gün agşam «Hristos Woskresi», ýagny, Hezreti Isanyň (a.s) doglan gününü belledigi bolýar.

Şol wagta deňiş ýene ABŞ-nyň we Germaniýanyň goldawy bilen BMG

iki tarapa özara ähli düşünişmezlikleri çözmeklikde ýardam etmeli.

Özem bu düşünişmezlikleriň birtopary soňky iki aýda çözlene meňzeyär.

Onsoň bärse diňe daşary ýurduň esgerleri bilen hakynatutma esgerleri Liwiýadan çykarma meselesi galýar.

Bu mesele hem turuwbaşdan Faiz Sarraj tarapyny goldan, bar güýjüni Liwiýa gönükdiren we siriýaly hakynatutma esgerleri şol ýere jemlän Ankarany ýakyndan gyzyklaklandyrýar.

Göreläň, AKP Siriýada näme işleri gaýyrarka?

Göreläň, AKP Siriýanyň demirgazygybda haçana çenli galarka?

Göreläň, AKP haçana çenli Idlibi gorarka?

Göreläň, AKP Garabag meselesinde Moskwa bilen neneňsi we nirä çenli düşünişerkä ýa-da Siriýadyr Liwiýada bolşy ýaly neneňsi dawa ederlerkä?

Täze Soçiler bolarmy?

Siriýa, Liwiýa we şindi Garabag.

Edil ýöne Bermud üçburçlugy diýip goýaýmaly!

Göreläň, Baýden bu işlere näme diýerkä? Onuňam ýene iki aýy galdy.

Göreläň, şowagta çenli Türkiýede nämeler bolup geçerkä?

Islendik pursat, islendik meselede we her derejede sýurpizler bolup geçmegine garaşylýar.

Edil kän bilinmeýän Berat Albaýrak meselesinde bolşy ýaly.

Hüsni MAHALLI.

«KORKUSUZ» gazeti, 15.11.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW. Publisistika